

موزه هموطنان برون مرزی روسیه «الکساندر سولژنیتسی»

مقدمه

در قرن بیستم مبارزان تبعیدی یا فراری از رژیم حاکم روسیه یا شخصیت‌های اجتماعی مخالف، به خارج از مرزهای کشور روسیه رانده شدند اما همواره میراث‌دار زبان و تاریخ کشور خود بودند. اکنون مجموعه‌ای از آثار و اسناد مربوط به آنها در موزه هموطنان برون مرزی روسیه "سولژنیتسین"، گردآوری شده است. این موزه در سال ۱۹۹۵ به ابتکار بنیاد الکساندر سولژنیتسین و همکاری ارگان‌های دولتی و شهرداری مسکو پایه گذاری شد. این مجموعه متشکل از نمایشگاه دائمی آثار و اشیای هموطنان برون مرزی روسیه، موزه-آپارتمان الکساندر سولژنیتسین، کتابخانه، آرشیو و مرکز تحقیقات

است. از جمله فعالیت‌های این مرکز برگزاری رویدادهای فرهنگی مانند نمایشگاه، جلسات معرفی کتاب، شب شعر، سخنرانی، چاپ و نشر کتاب و همچنین فعالیت‌ها و همکاری‌های بین‌المللی است.

تاریخچه موزه هموطنان برون مرزی روسیه "سولژنیتسین"

در سال ۱۹۹۰، مسکو میزبان نمایشگاهی از انتشارات "اومسا پرس"^۱ - یکی از قدیمی‌ترین انتشارات کتب روسی در خارج از روسیه- بود. در این رویداد برای اولین بار آثار نویسندگانی چون نیکولای بردیایف، سرگئی بولگاکوف، سمیون فرانک، سرگئی ملگونوف، آنتون دنیکین و نویسندگان دیگری به نمایش درآمد که در دوران اتحاد جماهیر شوروی در- شمار نویسندگان ممنوعه بودند. برگزارکنندگان این نمایشگاه، پیشنهاد دادند شعبه‌ای از "اومسا پرس" در روسیه ایجاد کنند تا شاخه‌های مطالعه در فضای پس از شوروی سازمان‌دهی شود. از این ایده حمایت شد و در سال ۱۹۹۱ انتشارات "روسکی پوت"^۲ (راه روسیه) رسماً به ثبت رسید. این انتشارات در کیف، تپور، اوپل، استاوراپول، وارونژ، ریازان، اسمولنسک، ایرکوتسک، پرم، ولادمیر، تامبوف و لیتسک فضا و امکاناتی را برای مطالعه و پژوهش در این زمینه ایجاد کرد. علاوه بر این، "روسکی پوت" در سازماندهی نمایشگاه‌های کتب معاصر روسیه در پاریس و همچنین جمع‌آوری مطالب مربوط به زندگی مهاجران روسیه در قرن بیستم نقش داشت. چند سال بعد، مدیریت "اومسا پرس"، "روسکی پوت" و شهرداری مسکو، کار بر روی ایجاد مرکزی برای دیاسپورای روسی در پایتخت روسیه بر اساس مجموعه‌های جمع‌آوری شده را آغاز کردند. در سال ۱۹۹۵، یوری لوژکوف، شهردار مسکو، فرمانی را برای تبدیل کتابخانه شماره ۱۷ به موزه- کتابخانه "هموطنان برون مرزی" تحت نظارت بنیاد الکساندر سولژنیتسین و شهرداری مسکو امضا کرد [۱].

¹ YMCA-Press

² Russkiy Put

در ژوئن ۱۹۹۶ الکساندر سولژنیتسین و همسرش ۷۵۰ دست نوشته را که خاطرات جمعی از روسی‌ها را در تبعید تشکیل می‌داد به کتابخانه موزه هموطنان برون مرزی روسیه اهدا کردند. زیرا سولژنیتسین پس از اخراج از اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، از مشاهیر و نویسندگان روس در خارج از کشور درخواست کرده بود که خاطرات خود را به تحریر درآورند و برای او ارسال کنند. بدین ترتیب با اهدای این مجموعه دست‌نوشته پایه آرشیو موزه بنا نهاده شد. با دستور شماره ۱۹۲- RP دولت مسکو در تاریخ ۱۱ فوریه ۲۰۰۹، "موسسه فرهنگی دولتی مسکو کتابخانه عمومی هموطنان برون مرزی روسیه" به "موزه هموطنان برون مرزی روسیه الکساندر سولژنیتسین" تغییر نام یافت. در ۵ نوامبر ۲۰۱۵، ولادیمیر پوتین [۱۹]، رئیس جمهور روسیه، در پنجمین کنگره جهانی دیاسپورای روسیه، در پیام خود از احداث و گسترش موزه هموطنان برون مرزی روسیه خبر داد [۳]. در سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۷، بازسازی گسترده‌ای در ساختمان این موزه انجام شد. در نتیجه کار، ساختمان قدیمی کتابخانه مرمت شد، یک ساختمان چهار طبقه ساخته شد و با ساختمان‌های دیگر به یک مجتمع اداری و نمایشگاهی تبدیل شدند. در ماه مه ۲۰۱۹، موزه "مهاجران روسیه" در محل ساختمان جدید افتتاح شد و در حال حاضر مساحت کل مجموعه ۱۳ هزار متر مربع است.

هم اکنون موزه "هموطنان برون مرزی روسیه" مجموعه‌ای را بالغ بر ۲۵۰ هزار مورد شامل می‌شود. در این مجموعه بیش از ۱۸ هزار شی و ۱۰۰ هزار سند آرشیو شده، وجود دارد. کتابخانه بزرگ این موزه شامل بیش از ۹۰ هزار کتاب است. کتاب‌های مجازی، مجلات و نشریات نیز در آن جای گرفته است. هسته اصلی کتابخانه براساس منابعی است که مرکز "نیکیتا استروو" و کمیته "کتاب برای روسیه" به این موزه واگذار کرده‌اند که بیشتر آنها اشیاء، کتب و اسناد اهدایی خانواده‌های روس مقیم خارج از کشور است. اسناد دوره انقلاب در مجموعه کتب "یادبود تمام روس‌ها" در ابتدا به اهتمام انتشارات "اومسا پرس" و سپس "راه روسیه" چاپ شد و متشکل از اسنادی است که در پاسخ به درخواست الکساندر سولژنیتسین برای جمع آوری شواهد مستند از وقایع اوایل قرن ۲۰ به او منتقل شد که تمامی این اسناد را به موزه هموطنان برون مرزی اهدا کرد. سولژنیتسین همچنین بایگانی دوک بزرگ نیکولای نیکولایویچ، لئونید زوروف (دبیر ایوان بونین) و فیلسوف سمیون فرانک را به موزه اهدا نمود [۵].

نمایشگاه موزه هموطنان برون مرزی روسیه

در بخش اصلی موزه هموطنان برون مرزی روسیه "سولژنیتسین" مشاهیر قرن ۲۰ مهاجران روسیه معرفی می‌شوند. در قرن بیستم روس‌های مهاجر از موج اول (پس از حوادث ۱۹۱۷)، یا موج دوم ("آوارگان" در طول جنگ جهانی دوم) و یا موج سوم (مبارزان تبعیدی، فراری از رژیم حاکم و یا شخصیت‌های فرهنگی مخالف در دهه ۷۰-۱۹۸۰) در خارج از مرزهای کشور خود، روسیه دومی را ایجاد کردند، که مرز جغرافیایی نداشت. اما این مهاجران میراث میهن تاریخی خود را حفظ، افزایش و ارتقاء دادند. این موزه بی نظیر که طی این سال‌ها ایجاد شده است، متشکل از هدایای مهاجران یا فرزندان آنها است [۲]. در میان آنها اسنادی از خانواده‌های مشهوری مانند روریکویچ، شاهزاده‌ها، افسران ارشد، دانشمندان، نویسندگان، هنرمندان، مقامات دینی، قزاق‌ها، اعضای سازمان‌های جوانان خارج از روسیه و حتی

کارمندان عادی وجود دارد. به همت کمک بی‌غرضانه و سخاوت معنوی اهداکنندگان و همچنین تخصص بالای برگزارکنندگان موزه، بازدیدکنندگان در فضای خاص آن دوران غوطه‌ور می‌شوند و دیدی جامع از تاریخ و فرهنگ تبعیدی‌ها و مهاجران روسیه دریافت می‌کنند.

در ورودی موزه فیلمی پنج دقیقه‌ای نمایش داده می‌شود که توسط مستندساز مشهور "آندری اوسیپوف" ساخته شده است. این فیلم در ژانر تاریخی تصویر شده است و در دو مانیتور متقاطع (برای افزایش تأثیر بر مخاطب) نمایش داده می‌شود. در ابتدای این فیلم روسیه در اوج شکوفایی خود در آستانه جنگ جهانی اول است پس از آن، جنگ جهانی، انقلاب و جنگ داخلی نشان داده می‌شود و در انتها، فیلم با تصویر پناهندگان، تبعیدی‌ها و بقایای نیروهایی که در دریای سیاه سواحل کشور خود را برای همیشه ترک می‌کنند، تمام می‌شود [۱۵].

این نمایشگاه از بخش‌های مختلفی تشکیل شده است. در بخش "در تبعید" تاریخچه و علت شکل‌گیری پناهندگان روسی و مسیر خروج آن‌ها از کشور را نشان می‌دهد و از زندگی و کار روس‌ها در خارج از کشور می‌گوید. این بخش به جنگ جهانی اول و فضای فروپاشی دولت روسیه تزاری می‌پردازد. بخش "تفکرات فلسفی" درباره اندیشمندان و استادان دانشگاه است که به دستور رهبران بلشویک از کشور اخراج شده‌اند. در بخش‌های "حفظ روسیه" و "روایه‌های روسیه" می‌توانیم فضای ویژه‌ای را حس و مشاهده کنیم که توسط آثار با ارزش گذشته با تمرکز بر روح روسی تصویر شده است. بخش "هنرهای آزاد" به شما کمک می‌کند تا در فضای کافه‌های دنج اروپایی، جایی که شاعران، نویسندگان و منتقدان از پاریس تا پراگ در مورد رسالت ادبیات در تبعید به بحث می‌پرداختند، فرو بروید. بخش "در سواحل دوردست" در مورد چهره‌های فرهیخته و برجسته مهاجر روسی است که موفقیت چشمگیری در کشورهای خارجی کسب کرده‌اند [۱۲].

بخش "بازگشت به روسیه" به ارزیابی مقیاس و محتوای جنبش‌های اجتماعی و سیاسی در میان مهاجران روسی پرداخته است. "در اندیشه سرزمین مادری" به سازمان‌های مهاجران جوان، که توسط جمعیت مهاجر برای آموزش نظامی- میهن پرستانه نسل جوان ایجاد شده‌اند، اختصاص دارد. بخش "تحصیلات در تبعید" به آموزش‌های تخصصی و دانشگاهی جوانان مهاجر می‌پردازد. در قسمت "نیروهای جنگی" سرنوشت غم‌انگیز ارتش روسیه و ناوگان روسی در خارج از کشور را به تصویر درآورده است. به کلیسای ارتدکس به عنوان بنیان معنوی روس‌ها در خارج از سرزمین مادری در بخش "کلیسا" پرداخته شده است. در بخش "رسالت" در مورد هموطنان برون مرزی است که سهم بزرگی در توسعه علم و فرهنگ جهان داشته‌اند. در غرفه‌های این بخش به معرفی دانشمندان، مخترعان، برندگان نوبل، چهره‌های هنری و ادبی مانند ایوان شملف، ولادیمیر ناباکوف، ایگور سیکورسکی، ولادیمیر زورکین، الکساندر پونیاتوف و دیگر افراد برجسته می‌پردازد. بخش جداگانه‌ای از نمایشگاه در طبقه اول به الکساندر سولژنیتسین اختصاص داده شده‌است، در این مکان وسایل شخصی و مجموعه‌ای از دست‌نوشته‌های نویسنده به نمایش درآمده است [۴].

موزه آپارتمان الکساندر سولژنیتسین

موزه آپارتمان الکساندر سولژنیتسین در ساختمان مسکونی در خیابان تیورسکایا، مسکو واقع شده است. در این آپارتمان یک قسمت ورودی، رختکن، فروش بلیت، خرید سوغاتی، فروش کتاب، سالن سخنرانی، پخش فیلم و دفاتر کارکنان قرار دارد. این موزه در شش قسمت سازمان یافته است:

آشپزخانه - با ورود به آپارتمان، بازدید کنندگان بلافاصله وارد فضای منحصر به فرد زندگی روشنفکران دهه هشتاد قرن بیستم می‌شود. وسایل آشپزخانه بازسازی شده است. الکساندر سولژنیتسین در آشپزخانه و توسط رادیویی که در آن قرار داشت در مورد انتشار کتاب "مجمع الجزایر گولاگ" در پاریس اطلاع پیدا کرد، همین کتاب دلیل دستگیری و اخراج نویسنده از اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی شد [۱۶].

سالن نوبل - بزرگترین اتاق در این آپارتمان است که به جایزه نوبل اختصاص دارد. ویتترین‌ها، اسناد و مدارک مکاتبات سولژنیتسین با کمیته نوبل را به نمایش می‌گذارد.

دستگیری - راهرو آپارتمان یادبود بازداشت سولژنیتسین است که در تاریخ ۱۲ فوریه سال ۱۹۷۴ و به دنبال آن اخراج نویسنده از کشور اتفاق افتاد [۶].

چرخ قرمز - در این قسمت، اتاق نویسنده با اشیایی از جمله میز مطالعه، ماشین تحریر، دستگاهی برای مشاهده میکروفیلیم‌ها که در زمان کار روی اثر تاریخی "چرخ قرمز" (دهه ۱۹۷۰) مورد استفاده قرار گرفتند، بازسازی شده است.

لابراتور چاپ عکس - یک اتاق کوچک که به شکل لابراتور عکاسی دهه ۱۹۷۰ درآمده است. این قسمت به داستان چاپ مخفی کتاب "مجمع الجزایر گولاگ" و دستیاران نامرئی سولژنیتسین اختصاص دارد.

اتاق کار دهه ۱۹۹۰- محیط یادبود متشکل از میز، کتابخانه با نسخه‌های جهانی آثار سولژنیتسین، به طور کامل در اتاق حفظ شده است. این اتاق با اشیاء یادبودی همراه است که نویسنده را هنگام بازگشت به خانه در سفری طولانی از ولادی-واستوک تا مسکو در سال ۱۹۹۴ همراهی کرده است. این اشیاء شامل؛ کیسه خواب، دفترهای یادداشت سفر، مداد، دوربین دو چشم و نقشه‌های مسیر بازگشت با علائم دست نویس سولژنیتسین است [۱۳].

- اهداف و وظایف موزه هموطنان برون مرزی روسیه

موزه هموطنان برون مرزی روسیه "سولژنیتسین" با اهداف زیر فعالیت می‌کند:

- حفظ میراث تاریخی هموطنان برون مرز؛
- ثبت و نگهداری از گنجینه هموطنان برون مرز؛
- مطالعه و نشر میراث مهاجران روس؛
- معرفی مشاهیر قرن بیستم مهاجر روسیه؛
- معرفی و نمایش سهم هموطنان برون مرز در توسعه علم و دانش جهان؛
- حفظ و مطالعه میراث الکساندر سولژنیتسین [۱۰]؛
- پژوهش در آثار مکتوب و غیر مکتوب هموطنان برون مرزی؛
- ارزیابی مقیاس و محتوای جنبش‌های اجتماعی و سیاسی در میان دیاسپورای روسی در قرن ۲۰؛
- شناسایی، معرفی و تقدیر از پژوهشگران و اندیشمندانی که در ثبت و به تصویر کشیدن تاریخ و فرهنگ هموطنان برون مرزی فعالیت می‌کنند؛
- کمک به ترویج فرهنگ روسی در داخل و خارج از کشور؛
- کمک به ترویج زبان روسی در خارج از کشور و ... [۱۴]

به منظور تحقق این اهداف در موزه هموطنان برون مرزی روسیه "سولژنیتسین"، بخش‌ها و قسمت‌های تخصصی مختلفی طراحی شده‌است. در بخش‌های مختلف این مجموعه کارگروه‌های متعدد با وظایف مشخص سازمان یافته‌اند و به صورت متمرکز مشغول به فعالیت هستند:

کارگروه‌ها و بخش‌های موزه هموطنان برون مرزی روسیه "سولژنیتسین"	
۱.	بخش آرشیو، دست‌نوشته‌ها و منابع چاپی
۲.	بخش حفظ و نگهداری اشیاء، مواد و لوازم شخصی اهدایی به موزه
۳.	کارگروه تاریخ هموطنان برون مرزی
۴.	کارگروه مطالعه میراث الکساندر سولژنیتسین
۵.	بخش فرهنگ هموطنان برون مرزی
۶.	کارگروه میراث تاریخی- نظامی
۷.	بخش همکاری‌های بین‌المللی و منطقه‌ای
۸.	بخش کتابخانه
۹.	بخش فعالیت‌های علمی
۱۰.	کارگروه برنامه‌های گروهی و فرهنگی
۱۱.	بخش میراث صوتی- تصویری هموطنان برون مرزی (استودیوی فیلم " روسکی پوت " یا " راه روسیه ")
۱۲.	بخش توسعه ارتباطات و روابط عمومی
۱۳.	بخش اطلاعات- آنالیز
۱۴.	بخش مهندسی و پشتیبانی فنی
۱۵.	بخش نرم افزار و تکنولوژی
۱۶.	بخش خدمات قرارداد
۱۷.	بخش موزه-آپارتمان یادبود " الکساندر سولژنیتسین "
۱۸.	کارگروه پروژه‌های آموزشی
۱۹.	بخش حسابداری، ذخیره سازی و بودجه بندی منابع مالی

فعالیت‌های داخل کشور

- از سال ۱۹۹۸، موزه هموطنان برون مرزی روسیه پایه‌گذار اهدای "جایزه ادبی سالانه الکساندر سولژنیتسین" است. از میان برندگان این جایزه، ولادیمیر توپوروف، زبان‌شناس؛ والننتین راسپوتین، نویسنده؛ اینا لیسینیانسکایا، شاعر؛ یوری کوبلاتوسکی، فیلسوف؛ الکساندر پانارین، مورخ و باستان‌شناس؛ والننتین یانین، منتقد ادبی و... بودند [۷].
- در موزه هموطنان برون مرزی روسیه، استودیوی فیلم "راه روسی" به سرپرستی سرگئی زایتسوف وجود دارد. بایگانی استودیوی فیلم بیش از ۱۶۰۰ مورد را در خود جای داده است که بیشتر آن فیلم و عکس‌هایی از زندگی مهاجران در خارج روسیه است. در این باشگاه سینمایی، ماهانه دو بار مستندهای داخلی (اغلب آثار برتر) و همچنین

فیلم‌های داستانی به نمایش در می‌آیند. هر سال از ۷ تا ۱۴ نوامبر جشنواره فیلم "روسیه در خارج از کشور" برگزار می‌شود.

● از سال ۲۰۰۵، این مرکز مجموعه آثار "موزه هموطنان خارج از کشور به نام الکساندر سولژنیتسین: مقالات و پژوهش‌ها" را منتشر می‌کند که شامل مقالات کنفرانس‌های برگزار شده توسط این سازمان است.

● از سال ۲۰۰۸، مجلس دولتی روسیه بودجه‌ی چاپ مجموعه کتاب‌های "اکس کاندرا"^۳ (آثار محققان خارجی در مورد تاریخ مهاجرت و دگراندیشی روسیه) را تأمین کرده است که در اختیار موزه هموطنان برون مرزی روسیه سولژنیتسین قرار گرفته است [۱۱].

● از سال ۲۰۱۰، موزه هموطنان خارج از کشور روسیه، سالنامه‌ای را با کمک محققان و پژوهشگران این حوزه منتشر می‌کند.

● سالانه بیش از ۴۰ نمایشگاه در داخل مجموعه موزه برگزار می‌شود.

● تاریخچه موزه هموطنان خارج از کشور روسیه، از فعالیت‌های انتشارات "راه روسی" آغاز شد. تا به امروز این انتشارات بیش از ۵۰۰ عنوان کتاب منتشر کرده‌است. که بیشتر این آثار در کتابفروشی این موزه در دسترس خریداران است علاوه بر این، آثار محققان و نویسندگان معاصر در موضوعات مهاجرت، کتاب‌های مرجع مربوطه، آلبوم‌های عکس، لوازم التحریر، کارت پستال، محتوای صوتی و تصویری در این کتابفروشی به فروش می‌رسد [۸].

● دیگر زمینه‌های فعالیت موزه هموطنان برون مرزی روسیه، جمع‌آوری، پردازش، ذخیره‌سازی اسناد و آرشیو در موزه، چاپ و منظم‌سازی کتاب، روزنامه و مجله؛ برگزاری کنفرانس‌ها، سمینارها، میزگردها، سخنرانی‌ها، شب شعر و سایر رویدادها؛ انتشار آثار مهاجران، پژوهش، بررسی و مطالعه جنبه‌های مختلف تاریخ و فرهنگ دیاسپورای روسیه است.

● برگزاری دوره‌های آموزشی: بطور معمول دوره‌های آموزشی از یک روزه تا چند ماهه در مجموعه موزه برگزار

می‌شود:

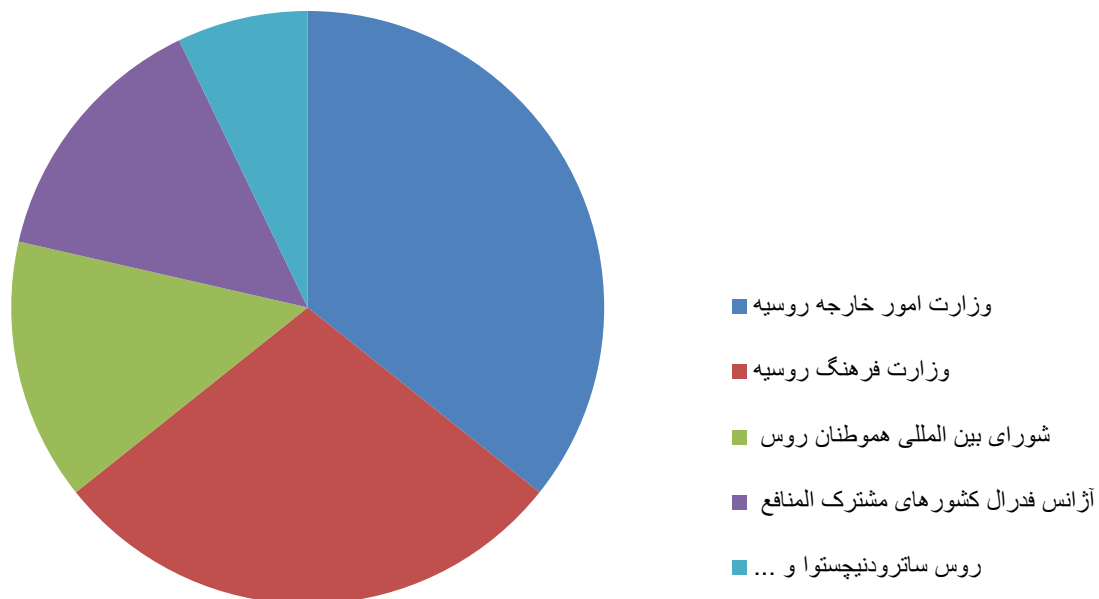
عناوین دوره‌های آموزشی که در حال حاضر در محل موزه برگزار می‌شود:	
۱.	مستر کلاس "الگوی شگفت‌انگیز سرزمین روسیه"
۲.	برنامه آموزشی پویا "مشخصات و استانداردهای ارتش روس در قرن بیستم"
۳.	برنامه آشنایی با تاریخ مسکو "منطقه تاگانسکایا"
۴.	مستر کلاس "خاخمای طلایی" برنامه آشنایی با صنایع دستی روسیه
۵.	برنامه آموزشی پویا "سال نو در روسیه. تاریخ و روایات"
۶.	برنامه آموزشی پویا "در آغاز الفبا و سپس علم"

³ Ex cathedra

فعالیت‌های بین‌المللی

- "موزه هموطنان برون مرزی روسیه سولژنیتسین" به طور پیوسته و برنامه‌ریزی شده پروژه‌های همکاری فرهنگی را با سازمان‌ها و بنیادهای عمومی بین‌المللی، مراکز فرهنگی روسیه در کشورهای خارج دور و نزدیک، سازمان‌های دیاسپورهای روسی، مراکز علمی مطالعات اسلاو‌شناسی و روسیه‌شناسی اجرا می‌کند. هدف از این فعالیت‌ها مطالعه و حفاظت از میراث مهاجران روس و ترویج فرهنگ روسیه در خارج از کشور است [۱۷].
- همکاری با انجمن بین‌المللی مدرسین زبان و ادبیات روسی، انجمن‌های ملی روسی گرایان و موسسات آموزشی در کشورهای خارجی، با هدف حفظ و گسترش جایگاه زبان روسی در جهان.
- اهدای کتاب به کتابخانه‌ها و مراکز فرهنگی کشورهای خارجی است.
- ارتباطات علمی و پروژه‌های بین‌المللی در زمینه مطالعه دیاسپورای روسی در کشورهای مختلف.
- اجرای پروژه‌های مشترک با شرکای روسی و خارجی.
- اجرا و مشارکت در کنفرانس‌های بین‌المللی متعدد سالانه، گردهمایی و نمایشگاه. برگزاری جلسات با محققان خارجی در مورد مهاجران روسیه و انتشار تحقیقات آنها. این کار توسط بخش همکاری‌های بین‌المللی و بین منطقه‌ای و بخش "زبان روسی در کشورهای خارجی" هماهنگ می‌شود [۹].

شرکای موزه هموطنان برون مرزی روسیه سولژنیتسین در فعالیت‌های بین‌المللی

- اهدای کتاب

از مهمترین فعالیت‌های بین‌المللی که توسط "موزه هموطنان برون مرزی روسیه سولژنیتسین" انجام می‌شود، برنامه‌ای پشتیبانی از کتابخانه‌ها در داخل کشور و خارج از روسیه است. برنامه اهدای کتاب کار خود را از سال ۱۹۹۱ آغاز کرد و از سال ۱۹۹۸ این برنامه به یک پروژه بین‌المللی منظم تبدیل شده است. در چارچوب این پروژه سالانه، چندین هزار نسخه از کتاب‌های برجسته و بشردوستانه روسی در مورد تاریخ روسیه، فلسفه، نقد ادبی، هنر، ادبیات کلاسیک و مدرن روسیه، کتاب‌های مربوط به میراث تاریخی و فرهنگی مهاجران روس، فرهنگ لغت و کتاب‌های درسی زبان روسی اهدا می‌شود [۱۸].

فهرست مراکزی که در سال ۲۰۲۰ مجموعه کتاب‌های موزه هموطنان برون مرزی روسیه "سولژنیتسین" به آن‌ها اهدا شده است:

۱.	دانشگاه عین شمس در قاهره (مصر)	اکتبر ۲۰۲۰
۲.	دانشگاه پیچ (مجارستان) با همکاری بنیاد روسکی میر- اهدای ۳۰۰ جلد کتاب	اکتبر ۲۰۲۰
۳.	دانشگاه ملی قرقیزستان- اهدای ۲۵۰ جلد کتاب	سپتامبر ۲۰۲۰
۴.	کتابخانه شیراکس (ارمنستان) با همکاری مرکز فرهنگ و ادبیات روسی	جولای ۲۰۲۰
۵.	دانشگاه کنستانتین فیلسوف (اسلواکی) با همکاری انستیتو زبان پوشکین	فورال ۲۰۲۰
۶.	کتابخانه مرکزی شهر مینسک (بلاروس)- ۳۰۰ جلد کتاب	فورال ۲۰۲۰
۷.	کتابخانه دانشگاه فلسفه شهر زاگرب (کرواسی)- با همکاری انستیتو زبان پوشکین	ژانویه ۲۰۲۰

مراسم اهدای کتاب در قالب برنامه‌ای چند منظوره طرح‌ریزی می‌شود، بدین صورت که این مراسم همراه با سخنرانی، نمایشگاه کتاب، جلسات با نویسندگان و محققان، میزگرد و معرفی کتاب‌های جدید انتشارات برگزار می‌شود. شرکت‌کنندگان دائمی این جلسات شرکاء و متخصصان موزه هموطنان برون مرزی روسیه هستند. به طور معمول، زمان برگزاری نمایشگاه‌های کتاب همزمان با روز زبان روسی، روزهای ادبیات و فرهنگ اسلاوی، روزهای روسیه در خارج از کشور، سالگرد نویسندگان، کنفرانس‌های زبان و زبانشناسی و جشنواره‌های بین‌المللی کتاب است.

جمع بندی

کارکرد ویژه موزه‌ها در کشور فدراسیون روسیه نه تنها به عنوان محل نگهداری و نمایش اشیاء تاریخی بلکه به عنوان محل آموزش و پرورش، مرکز تحقیق و پژوهشکده جالب توجه است. به عبارت دیگر موزه‌ها رسالت تربیت نسل جوان را به عهده دارند و محل آموزش هنر و انتقال فرهنگ هستند.

تاسیس موزه هموطنان برون مرزی در روسیه حرکتی برای ثبت تاریخ و فرهنگ روس تبارها در برهه‌ای تاریخی است که آنها به دلایل مختلف در مرزهای جغرافیایی کشور خود حضور نداشتند. مردمی که اگر چه از میهن خود رانده شده بودند اما در گوشه و کنار دنیا قسمتی از تاریخ روسیه را رقم زدند و تاثیر گذار بودند. بدین صورت از نگاه دولتمردان روسیه میراث تاریخی این کشور نه تنها زبان، فرهنگ، سرزمین، ابنیه تاریخی و اجسام مادی است بلکه انسان‌ها نیز مادامی که قلبشان برای آب و خاک خود بتپد و دغدغه میهن و فرهنگ خود را داشته باشند در هر کجای دنیا که باشند، به نوعی میراث و قسمتی از تاریخ کشور روسیه بوده و جزیی از فرهنگ سرزمین خود محسوب می‌شوند.

منابع و ماخذ:

1. <http://www.bfrz.ru/index.php?mod=static&id=16>
2. <http://www.comk.ru/charter/2020.aspx>
3. <http://www.kremlin.ru/events/president/news/61092>
4. <https://kolbasoff.su/>
5. <https://news.rambler.ru/other/41478442-muzey-kvartiru-solzhenitsyna-otkryli-v-moskve/>
6. <https://rg.ru/2019/08/14/reg-cfo/v-riazani-otkrylsia-samyj-bolshoj-v-strane-muzej-solzhenicyna.html>
7. <https://ria.ru/20190724/1556841621.html>
8. <https://ru.wikipedia.org/wiki/>
9. https://ru-ru.facebook.com/pg/museumdomrz/posts/?ref=page_internal
10. <https://tass.ru/kultura/5948143>
11. https://um.mos.ru/museums/dom_russkogo_zarubezhya_imeni_aleksandra_solzhenitsyna
12. <https://um.mos.ru/museums/memorialnaya-kvartira-a-solzhenitsyna/>
13. <https://vk.com/domrz>
14. <https://www.domrz.ru/exhibition>
15. <https://www.facebook.com/museumdomrz>

16. <https://www.interfax.ru/moscow/643812>
17. <https://www.modisart.com/?yclid=1616677878682653044>
18. <https://www.ntv.ru/novosti/2127686/>
19. <https://www.putin-today.ru/archives/73536>